

تأثیر علف‌کش‌های متداول روی جمعیت علف هرز خصوصیات گل و بانه زعفران

محمدباقر قنادطوسی^{۱*}، رضا صدرآبادی^۲، محمد بازوبندی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی مشهد؛ ghanadtoosi@yahoo.com

^۲ دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

^۳ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

چکیده

به منظور ارزیابی واکنش زعفران به علف‌کش‌های متداول، آزمایشی در سال زراعی ۹۱-۱۳۹۰ در مزرعه‌ای واقع در روستای شهین آباد شهرستان زاوه استان خراسان رضوی در قالب طرح بلوک کامل تصادفی با هشت تیمار و ۳ تکرار انجام شد. تیمارهای آزمایش شامل شش علف‌کش متری بوزین، اکسی فلورفن، ایوکسینیل، اتال فلورالین، تریفلورالین و کلرید اوزن + دس مدیفام که به صورت پیش رویشی و هم‌زمان با سله‌شکنی مصرف شدند و دو شاهد وجین شده و شاهد بدون وجین و دارای علف هرز بودند. صفات اندازه‌گیری شده شامل تعداد و وزن تر و خشک گل و کلاله، تعداد و وزن بانه‌ها، تعداد و وزن خشک کل علف‌های هرز و علف‌های هرز غالب بود. نتایج آزمایش نشان داد که در بین تیمارهای آزمایش، بیش‌ترین تعداد گل تولیدی و وزن کلاله خشک زعفران بعد از تیمار وجین دستی مربوط به متری بوزین و کم‌ترین آن متعلق به تیمار علف‌کش اتال فلورالین بود. از نظر کنترل علف‌های هرز بعد از علف‌کش متری بوزین، علف‌کش کلرید اوزن + دس مدیفام تریفلورالین بیش‌ترین تأثیر را در کنترل علف‌های هرز داشتند. همچنین در کنترل علف‌های هرز پهن برگ، بالاترین تأثیر مربوط به تیمار کلرید اوزن + دس مدیفام و کم‌ترین آن مربوط به ایوکسینیل بود. کم‌ترین تأثیر خسارت روی وزن کل بانه به ترتیب مربوط به تیمار متری بوزین و اتال فلورالین بود. بیش‌ترین کاهش وزن بانه در تیمار کلرید اوزن + دس مدیفام مشاهده شد. هیچ‌کدام از تیمارها وزن بانه‌های با وزن ۰-۳، ۳-۶ و بالاتر تأثیر نداشتند و تنها بانه‌هایی با وزن ۳ تا ۶ گرم تحت تأثیر قرار گرفتند. کم‌ترین تأثیر در تولید بانه‌های ۳ تا ۶ گرمی مربوط به تیمار متری بوزین و بیش‌ترین تأثیر بعد از تیمار شاهد بدون وجین مربوط به کلرید اوزن + دس مدیفام بود.

کلمات کلیدی: متری بوزین، اکسی فلورفن، ایوکسینیل، اتال فلورالین، تریفلورالین، کلرید اوزن + دس مدیفام.

مقدمه

زعفران با نام علمی *Crocus sativus* از خانواده زنبق Iridaceae به‌عنوان گران‌ترین محصول کشاورزی و دارویی جهان جایگاه ویژه‌ای در بین محصولات صنعتی و صادراتی ایران دارد. در حال حاضر، ایران بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده زعفران در جهان بوده و بیش از ۶۵٪ تولید جهانی این محصول به ایران اختصاص دارد. طبق آمار ارائه شده توسط موسسه پژوهش‌های اقتصادی وزارت کشاورزی (عباسی، ۱۳۷۵)، سطح زیر کشت این محصول در ایران در سال ۱۳۸۰، حدود ۴۴۷۲۰۸ هکتار بوده و قسمت عمده زعفران کشور در استان خراسان جنوبی و رضوی تولید می‌شود به طوری که تقریباً ۹۲٪ تولید و ۹۸٪ سطح زیر کشت زعفران را به خود اختصاص داده است. علف‌های هرز تهدیدی جدی برای کشاورزی محسوب

^۱ - محمدباقر قنادطوسی - ghanadtoosi@yahoo.com